

Espanya i Itàlia: el cost de l'orgull nacional

«Sembla que les negociacions del Pla de Recuperació de la UE s'allargaran: es vol que Itàlia i Espanya demanin el ?rescat? al MEDE?»

Aquesta setmana la Comissió Europea ha presentat el seu Pla de Recuperació, desenvolupant l'acord recent de Merkel i Macron. Per als catastrofistes de la cançó "Europa no fa res" ara tenim sobre la taula una proposta de 500.000 M€, que se sumen als més de 212.000 M€ que el BCE ja ha esmerçat en comprar deute públic, sobretot del sud d'Europa (<https://twitter.com/ramontremosa/status/1265614167161135104>), des del mes d'abril, dels 750.000 M€ del programa anti-crisi PEPP del BCE.

No cal dir que per a Itàlia i Espanya, països als quals la crisi ha deixat gairebé sense liquiditat per a fer front als seus compromisos (gran augment de despesa pública i forta caiguda de la recaptació d'impostos), l'acció combinada del BCE i de la UE és una autèntica benedició. Cal recordar que Espanya és el país que pitjor gestiona els fons europeus! (<https://twitter.com/ramontremosa/status/1265930762139959296>)

Així, gràcies a "la mica d'Europa que tenim", les primes de risc d'Itàlia i Espanya estan sota control, les borses no s'han estibat (tot i que l'IBEX-35 és a la cua d'Europa) i no s'han produït "corralitos" bancaris ni desabastiment als supermercats. El 2008 "Europa" va trigar quatre anys a actuar, ara ha trigat menys de quatre setmanes.

L'any 2011 "Europa" també va crear el MEDE (Mecanisme Europeu d'Estabilitat), un fons europeu de rescat per ajudar països que pateixin crisis econòmiques o financeres específiques. Aquest fons avui pot oferir diners per lluitar contra el coronavirus a un tipus d'interès del 0,1%, per un import de fins al 2% del PIB del país afectat en qüestió.

Itàlia i Espanya, però, no volen recórrer al MEDE, per por dels seus governs a ser acusats de "demanar un rescat vergonyós i humiliant" en termes de dignitat nacional. Giuseppe Conte ha dit i repetit que no volen diners del MEDE, i així Itàlia va preferir emetre deute públic per valor de 22.300 M€ fa 10 dies a un tipus d'interès de l'1,4%, molt per sobre del 0,1% abans esmentat.

Espanya, al seu torn, ha emès en els darrers quatre mesos 44.540 M€ en deute públic: per bé que el Tresor espanyol continua allargant els terminis de venciment del seu deute públic (ara en 7,7 anys) i l'interès mitjà del deute s'ha reduït fins al 2,04% (mínim històric), la diferència amb el 0,1% d'interès del MEDE suposen centenars de milions d'euros que es podrien estalviar i que quantifiquen el cost de l'orgull nacional. La ministra Calviño fins ara també ha dit i repetit que Espanya no té previst demanar finançament al MEDE.

Els governs d'Itàlia i Espanya, per despistar el personal, van preferir fer volar coloms abans d'explicar la veritat i oferir xifres concretes als seus ciutadans: van prometre que de la UE brollarien eurobons, coronabons, deute perpetu i un fons d'1,5 bilions d'euros de transferències sense condicions, no pas de crèdits. A Madrid i a Roma, com també a París, saben que no hi ha cap parlament al centre i al nord d'Europa on hi hagi una majoria parlamentària a favor de fer d'aquestes concessions, després d'una llarga nit i matinada de negociacions de caps d'Estat a Brussel·les.

Ara però, a diferència del 2008, a Suècia i a Dinamarca hi governen els socialistes. A Àustria la

"dreta" governa en coalició amb els verds i a Holanda el president Rutte té al govern els liberals d'esquerres del D66. Els 4 països frugals del nord prometen discussions llargues i abans de la tardor és molt difícil que hi hagi un acord que requereix unanimitat. Tal com va dir fa dos mesos Klaus Regling, president del MEDE, abans de somniar amb tota mena de fons nous, cal que Itàlia i Espanya passin abans pel MEDE...

(<https://twitter.com/ramontremosa/status/1265691631375785985>) sembla que les coses les faran anar per aquí?

Ara però, aquest fugir d'estudi secular dels governs del sud, de mirar de centrifugar responsabilitats culpant altres països dels mals propis, no troba a Estocolm i a Copenhage governs de "dreta austericida fanàtica ultraliberal", (<https://twitter.com/ramontremosa/status/1263005016002048000>) sinó governs responsables que sempre han deixat clar que "la política fiscal és únicament responsabilitat de cadascun dels Estats Membres de la UE". Aquests països han dit ben clar que (<https://twitter.com/ramontremosa/status/1264242111744028672>) volen préstecs condicionats, no pas transferències sense control.

Cal recordar que el Pla Marshall va tenir èxit perquè els fons estaven condicionats a la reindustrialització i cal fer constar també que a la UE hi ha cada cop més constància del fracàs de molts fons de cohesió, que donaven diners a governs que se'ls van gastar en tota mena d'infraestructures absurdes i improductives. Per això ara se sent a dir a Brussel·les que els diners europeus haurien d'anar directament als sectors afectats, sense passar per les capitals del sud.

En un mateix sentit de realitat i responsabilitat, cal fer constar que tots els sindicats suecs i danesos, així com els seus partits socialistes, estaven a favor els anys 2015 i 2016 de l'acord de lliure comerç UE-EUA (TTIP), abans que Donald Trump l'avortés: aquí l'esquerra mediterrània hi feia una campanya demagògica insofrible ("hauran de tancar les guarderies públiques si s'aprova el TTIP").

La lletra petita que arriba de Brussel·les ja es veu per on va: avui Wolfgang Münchau explica a Eurointelligence que hi haurà menys transferències que crèdits i que la distribució en quatre anys del fons de recuperació dilueix en el temps el caràcter de fons anti-crisi. Wolfgang Schäuble, president del Bundestag, ha recordat que "perquè la UE passi a emetre eurobons cal un canvi en els tractats de la UE", allunyant el "moment hamiltonià" amb què alguns somien a les capitals del sud (Hamilton va culminar la unió fiscal als EUA).

El procés d'unió fiscal als EUA va trigar dècades a quallar, amb una brutal guerra civil pel mig (1861-1865) plena de ressentiments fiscals: el 1840 els estats ianquis del nord es van oposar al rescat federal d'alguns estats confederats del sud... i els ianquis, partidaris del patró or, el van imposar als estats del sud, partidaris d'imprimir bitllets amb molta més alegria... Itàlia i Espanya tenen un problema de credibilitat a Europa i des de 2015 el principal comprador del seu deute públic és el BCE (que ja n'acumula el 22% i el 20% del deute públic total respectivament).

Ara, en lloc d'homes de negre, vindran les dones de blau, color preferit de les presidentes Lagarde i von der Leyen: així, pensar que en els propers anys, quan Itàlia i Espanya necessitaran encara més finançament europeu, aquest vindrà com abans gratis i sense condicions com si no hagués passat res, no em sembla pas el més probable dels escenaris avui sobre la taula a Brussel·les.

Catalunya va sortir de la crisi 2008-2012 gràcies a quasi duplicar les seves exportacions a Europa i gràcies a triplicar les inversions de multinacionals al país. L'estabilitat que proporciona l'euro al sud d'Europa (inflació controlada, tipus d'interès baixos i moneda estable i forta) i el camp per córrer que ofereix el "Single Market" (lliure circulació de persones, béns, serveis i capitals) ofereixen una segona oportunitat al sud europeu (<https://twitter.com/ramontremosa/status/1263072750836604929>) per a fer les coses millor,

aprenent dels errors de fa 10 anys. I sí, avui jo sóc més europeista que ahir però menys que demà.
(<https://twitter.com/ramontremosa/status/1263093267111063554>)